

लालझाडी गाउँपालिका द्वारा प्रकाशित
स्थानीय राजपत्र

खण्ड ४

संख्या : १

मिति: २०७७/०५/२० गते

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७७/०५/१६

भाग : २

लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७७

स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद १५ को दफा १०२ को (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी“ लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७७ गाउँ कार्यपालिकाले मितिको निर्णय अनुसार देहायका कार्यविधि बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो नियमको नाम “लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७७ रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :-

(क) “कार्यालय” भन्नाले गाउँपालिका कार्यालय सम्झनुपर्दछ ।

(ख) “कोष” भन्नाले नियम ३ बमोजिमका लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सम्झनुपर्दछ ।

(ग) “पीडित” भन्नाले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित वा प्रभावित व्यक्ति सम्झनुपर्दछ ।

(घ) “राहत समिति” भन्नाले नियम ११ बमोजिमको राहत तथा आर्थिक सहयोग समिति सम्झनुपर्दछ ।

(ङ) “लैङ्गिक हिंसा” भन्नाले कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार, सामाजिक कुरीतिजन्य व्यवहार लगायत लैङ्गिक आधारमा हुने हिंसा सम्झनुपर्दछ ।

(च) “सञ्चालक समिति” भन्नाले नियम ६ बमोजिमका कोष सञ्चालक समिति सम्झनुपर्दछ ।

३. कोषका स्थापना : (१) लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नामको एक कोष स्थापना गरिने छ ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरु रहनेछन् :-

(क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,

देहायक

- (ख) विदेशी व्यक्ति, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थावा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम,
 (ग) स्वदेशी व्यक्ति वा संघ संस्थाबाट प्राप्त रकम,
 (घ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।
 (ङ) गाउँ कार्यपालिकाबाट विनियोजित रकम ।

(३) उपनियम (१) बमोजिमको रकम बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गरिनेछ ।

(४) कोषको खाता सञ्चालन गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र लेखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

४. कोषमा रकम जम्मा गर्ने: महिला हकहीतका क्षेत्रमा यस गाउँपालिका भित्र कार्य गर्ने संघ संस्थाहरुले यस कोषमा आवश्यक सहयोग गर्नु पर्नेछ र आवश्यक रकम गाउँकार्यपालिकाले समेत उक्त कोष सञ्चालनको लागि छुट्टयाउने छ र उक्त कोषको लागि तोकेको नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान समेत यस कोषमा जम्मा गरिने छ ।

५. कोषको उपयोग: (१) कोषको रकम देहायको कामको लागि पीडितलाई उपलब्ध गराउन उपयोग गरिनेछ :-

(क) तत्काल उद्धार गर्न,

(ख) औषधि उपचार गर्न,

(ख १) राहत प्रदान गर्न तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन,

(ग) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार तथा मनोविमर्स प्रदान गर्न,

(घ) कुनै व्यवसाय गर्नका लागि बीउ पूँजी (सिड मनि) को रुपमा प्रदान गर्न,

(ङ) पुनर्स्थापना गराउन,

(च) पीडितका लागि सञ्चालक समितिले तोकेबमोजिमको अन्य काममा ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि सञ्चालक समितिले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित बालबालिका तथा किशोरकिशोरी वा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित भइ लागू पदार्थको दुर्व्यसनमा फसेका वा सडकमा आएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिइ कोषको रकम खर्च गर्न सक्नेछ ।

६. कोषको रकम अन्य काममा उपयोग गर्न नसकिने: (१) कोषको रकम नियम ५ मा लेखिए बाहेकको अन्य कार्यमा उपयोग गर्न सकिने छैन ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि सञ्चालक समिति र राहत समितिको सचिवालय तथा बैठक सञ्चालन गर्न लाग्ने खर्चका लागि कोषको रकम उपयोग गर्न सकिनेछ ।

७. सञ्चालक समिति गठन: (१) कोषको संचालन, व्यवस्थापन तथा राहत वितरण गर्ने काम समेतका लागि एक कोष सञ्चालक समिति अर्थात राहत समिति रहनेछ ।

देवायक

(२) सञ्चालक समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क)	गाउँपालिकाको प्रमुख	अध्यक्ष
(ख)	गाउँपालिकाको उप प्रमुख	उपाध्यक्ष
(ग)	सामाजिक विकास समिति संयोजक	सदस्य
(घ)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
(ङ)	महिला अधिकारकर्मीको तर्फबाट एक जना महिला	सदस्य
(च)	लैङ्गिक हिंसा निवारणका क्षेत्रमा कार्यरत गैर सरकारी संस्थाहरु मध्येबाट सञ्चालक समितिले तोकेको संस्थाको प्रतिनिधि एक जना	सदस्य
(छ)	महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(३) उपनियम (२) का खण्ड(च) बमोजिमको सदस्यको पदावधि ३ वर्षको हुनेछ ।

(४) सञ्चालक समितिको सचिवालय गाउँपालिकाको महिला तथा बालबालिका शाखामा रहनेछ ।

८. सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) लैङ्गिक हिंसा निवारणका सम्बन्धमा गाउँपालिकाबाट स्वीकृत नीति, योजना तथा कार्यक्रमका लागि कोषको रकम प्रयोग गर्ने,

(ख) पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनु

(ग) राहत समितिको काम कारवाहीको अनुगमन गर्ने वा गराउने,

(घ) गाउँपालिका भित्र घटेका लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी घटनाका अभिलेख अद्यावधिक गर्ने,

(ङ) सीपमूलक तालिम प्राप्त पीडितलाई बीउ पुँजी (सिड मनि) प्रदान गर्न सम्बन्धमा मापदण्ड बनाइ लागू गर्ने,

(च) लैङ्गिक हिंसा निवारणका क्षेत्रमा कामगर्न निकाय तथा संस्थासँग समन्वय गर्ने,

(छ) कोष वृद्धिका लागि श्रोतको खोजी गर्ने

(ज) लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी अन्यकाम गर्ने वा गराउने ।

९. राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन रकमको हद र आधार: (१) यस नियमावली बमोजिम पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउँदा देहायको आधारमा देहायको रकममा नबढ्ने गरी उपलब्ध गराइनेछ :-

(क) पीडितलाई तत्काल उद्धार गर्नुपर्ने भएमा सवारी साधन प्रयोग गर्नुपर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधनबाट यात्रा गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रति दिन दुई सय रुपैयाँ र बास बस्नुपर्ने भए सो वापत छुट्टै रकम दिनुपर्ने भएमा प्रतिदिन दुईसय पचास रुपैयाँको दरले बढीमा तीन हजार रुपैयाँ,

(ख) पीडितलाई अस्पतालमा भर्ना गरी औषधी उपचार गर्नुपर्ने भएमा अस्पताल आउँदाजाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नुपर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रतिदिन दुई सय रुपैयाँ, अस्पतालमा बस्न व्यवस्था नभइ बाहिर बस्न परेमा बढीमा तीन दिनको बास खर्च वापत प्रतिदिन दुई सय पचास रुपैयाँ र उपचार खर्च समेत गरी बढीमा दुई हजार रुपैया,

- (ग) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोवैज्ञानिक मेशका लागि पाँच हजार रुपैयाँमा नबढने गरी लागेको यथार्थ खर्च,
- (घ) कुनै व्यवसाय गर्नको लागि वीउपूजीको रुपमा वस्तुगत तथा नगद अनुदान समेत गरी बढीमा पन्ध्र हजार रुपैयाँ,
- (ङ) पुनर्स्थापनाका लागि बढीमा पाँच हजार रुपैयाँ,
- (च) सञ्चालक समितिले तोके बमोजिमका अन्य कामका लागि कामको प्रकृति हेरी बढीमा दश हजार रुपैयाँ सम्म ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिमको रकम अपर्याप्त भए मनासिव आधार र प्रमाण सहित कुनै पीडितले कार्यालयमा निवेदन दिएमा र सो व्यहोरा मनासिव देखिएमा राहत समितिले त्यस्तो पीडितलाई दुई हजार रुपैयाँमा नबढने गरी मनासिव रकम थप गरी दिन सक्नेछ ।
- (३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल बाहिर रहे बसेको पीडितलाई सञ्चालक समितिले तोके बमोजिमको राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
१०. राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न निवेदन दिनुपर्ने: (१) यस नियमावली बमोजिम राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पीडित वा सरोकारवाला व्यक्तिले राहत तथा आर्थिक सहयोग पाउनुपर्ने मनासिव कारण खुलाइ कार्यालयमा निवेदन दिन पर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएका निवेदन जाँचबुझ गर्दा पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग गर्नुपर्ने देखिएमा राहत समितिले नियम १३ का अधीनमा रही पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ ।
- ११ तत्काल रकम उपलब्ध गराउन सक्ने: (१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पीडितलाई तत्काल उद्धार, औषधी उपचार, पुनर्स्थापना वा राहत तथा आर्थिक सहयोग प्रदान नगरेमा गम्भिरता मानवीय क्षति हुने देखिएमा सञ्चालक समितिका अध्यक्षले सो प्रयोजनका लागि कोषबाट बिसहजार रुपैयाँमा नबढने गरी मनासिव रकम सम्बन्धित पीडितलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमका अवस्थापरी सञ्चालक समितिका अध्यक्षबाट पीडितलाई रकम उपलब्ध गराइएकोमा त्यसरी रकम उपलब्ध गराइए पछि बस्ने सञ्चालक समितिको बैठकबाट सो विषयको अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।
१२. थप रकम निकासी माग गर्न सक्ने: (१) गाउँकार्यपालिकाबाट निकासी भएको रकम अपर्याप्त भएमा सञ्चालक समितिले सो को कारण खुलाइ गाउँकार्यपालिका सँग थप रकम माग गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम थप रकम माग भइ आएमा गाउँकार्यपालिकाले कार्यालयको आवश्यकता र औचित्यता हेरी कोषमा थप रकम निकासी दिन सक्नेछ ।
१३. छुट्टै खाता खोल्नु पर्ने: (१) कार्यालयले कार्यपालिकाबाट प्राप्त भएका रकम कार्यालयको नाममा कुनै वित्तिय संस्था वा बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गर्नुपर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिमको खाताको सञ्चालन कार्यालय प्रमुख र लेखामा काम गर्ने मुख्य कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।
१४. कोषको लेखा र लेखापरिक्षण: (१) कोषको आय व्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिनेछ ।
- (२) कोषको लेखापरीक्षण महालेखा परिक्षकबाट हुनेछ ।
१५. आवर्ती (रिभल्भुइ) कोष: यो कोष आवर्ती (रिभल्भुइ) कोषका रुपमा रहनेछ ।

सुन वडाध्यक्ष

१६. प्रतिवेदन पेश गर्ने: (१) समितिले प्रत्येक छ महिनामा सो समितिबाट भए गरेका काम कारवाहीको प्रतिवेदन कार्यपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ।

(२) सञ्चालक समितिले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र सो समितिबाट अधिल्लो आर्थिक वर्ष भरिमा भए गरेका काम कारवाहीको प्रतिवेदन स्थानीय तहको कार्यपालिका समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ।

(३) गाउँपालिकाले उपनियम(२) बमोजिमको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न सक्नेछ।

१७. बैठक भत्ता: सञ्चालक समिति वा राहत समितिका अध्यक्ष वा सदस्यले सो समितिको बैठकमा भाग लिए वापत कोषको अवस्था हेरी गाउँकार्यपालिकाले तोके बमोजिमको रकम बैठक भत्ता वापत पाउनेछन्।

१८. निर्देशन दिन सक्ने: (१) गाउँ कार्यपालिकाले सञ्चालक समितिका काम कारवाहीका सम्बन्धमा सो समितिलाई आवश्यक निर्देशन तथा सुझाव दिन सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दिइएको सुझाव तथा निर्देशनको पालना गर्नु सञ्चालक समितिको कर्तव्य हुनेछ।

१९. सञ्चालक समितिको बैठक र निर्णय: (१) सञ्चालक समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ।

(२) सञ्चालक समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ।

(३) सञ्चालक समितिको बैठक बस्नु भन्दा कम्तीमा २४ घण्टा अगावै सञ्चालक समितिका सदस्य सचिवले बैठकमा छलफल हुने कार्यसूची सहितको सूचना सबै सदस्यहरूलाई दिनुपर्नेछ।

(४) सञ्चालक समितिका कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरू उपस्थित भएमा सो समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ।

(५) सञ्चालक समितिको बैठकको अध्यक्षता यस समितिका अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्ष र उपाध्यक्ष पनि अनुपस्थितिमा सञ्चालक समितिका उपस्थित सदस्यहरूले आफू मध्येबाट छानेको सदस्यले गर्नेछ।

(६) सञ्चालक समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णयक मत दिनेछ।

(७) सञ्चालक समितिले बैठकमा आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाको कुनै कर्मचारी, पदाधिकारी वा अन्य कुनै व्यक्तिलाई समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकका रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(८) सञ्चालक समितिको निर्णय सो समितिका सदस्य-सचिवले प्रमाणित गरि राख्नेछ।

(९) सञ्चालक समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

सैन वडायाक
अध्यक्ष